

ABITURIENTO ATMINTINĖ

Viskas, ką turi žinoti

2013 - 2014

Lietuvos moksleivių sąjunga bendradarbiaudama su Nacionaliniu egzaminų centru (NEC) ir Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO), atsako į Jums rūpimus baigiant mokyklą.

Leidiny yra padalintas į kelias dalis: pirmoje dalyje pateikiama informacija apie brandos egzaminų, jų laikymo tvarką, antroje – apie stojimų tvarką, atsakymai apie stipendijas ir paskolas. Taip pat rasite brandos egzaminų tvarkaraštį, bendrojo priėmimo datas bei kriterinio vertinimo paaiškinimą. Pridedame ir naudingų nuorodų sąrašą nuo brandos egzaminų programų iki pagrindinių kriterijų, kurie nulemia jūsų stojimo pasirinkimus. Leidinio pabaigoje rasite įdomias buvusių abiturientų istorijas, kaip jiems sekėsi apsispręsti bei pasirinkti savo studijų programas bei jų patarimai Jums!

Kontaktai

Lietuvos moksleivių sąjungos Švietimo politikos koordinatore

Milda Kuraitė – mildakuraite@gmail.com, 869213631

Nacionalinio egzaminų centras

centras@nec.lt, (8 5) 275 6180

Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti

info@lamabpo.lt, (8-37)32072

I DALIS

- **Kada galima pasikeisti 11-12 klasei pasirinktą individualų ugdymo planą norint laikyti tam tikrą egzaminą? Pvz.: Noriu laikyti biologijos egzaminą, tačiau jos nesimokiau, ką turėčiau daryti?**

Individualų ugdymo planą galima koreguoti dvyliktoje (ketvirtoje) klasėje iki Naujųjų metų/ iki naujo semestro pradžios. Įtraukus į individualų planą biologijos dalyką, bus galima laikyti egzaminą.

- **Iki kada galima pasirinkti egzaminus, kuriuos reikės laikyti pagrindinės sesijos metu?**

Valstybinius brandos egzaminus bus galima pasirinkti iki 2014 metų kovo 5 dienos, o menų ir technologijų mokyklinius brandos egzaminus bus galima pasirinkti iki 2014 metų sausio 17 dienos. Vėliau pasirinkto dalyko brandos egzamino ir jo tipo keisti negalima.

- **Ką turėčiau mokytis/turėti norint laikyti brandos egzaminą?**

- .1. Pasirinkus individualaus ugdymo plano užsienio kalbos egzaminą reikia iki pagrindinės sesijos pirmojo egzamino datos (gegužės 3d.) būti išlaikiusiam to dalyko įskaitą, jeigu nuo jos nėra atleistas;
- .2. Lietuvių kalbos ir literatūros egzamino vykdymo datos reikia turėti dalyko teigiamą metinį pažymį ir būti išlaikiusiam lietuvių kalbos ir literatūros įskaitą, jeigu nuo jos nėra atleistas;
- .3. Pasirinkus kitą brandos egzaminą pagal individualaus mokinio ugdymo plano dalykų būtina turėti teigiamą metinį įvertinimą.

- **Ar galima laikyti menų ir technologijų egzaminą, jei .../ Ar galiu rinktis <..> egzaminus?**

Galima rinktis ir laikyti **tik** individualaus ugdymo plano menų ir technologijų mokyklinius brandos egzaminus.

- **Kada vyks 2014 metais užsienio ir lietuvių kalbų įskaitos?**

Įskaita	Data	Pradžia
1.1. Lietuvių kalba ir literatūra	Balandžio 14, 15, 16 d.	9 val.
1.2. Užsienio kalba (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių)	Balandžio 17, 18 d.	9 val.

- **Jei lankiau tarptautinį užsienio kalbos testą, ar turiu laikyti užsienio kalbos egzaminą?
Ar tarptautinis užsienio kalbos testo rezultatas yra įtraukiamas/parašomas į atestatą?**

Vadovaujantis Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 28.3 punktu, mokinys, pasirinkęs laikyti užsienio kalbos egzaminą ir mokyklos direktoriui pateikęs prašymą ir tarptautinio užsienio kalbos egzamino (toliau – TUKE) išlaikymo dokumentą (sertifikatą) atitinkamu lygiu, yra atleidžiamas nuo atitinkamos užsienio kalbos valstybinio brandos egzamino.

TUKE yra išoriniai egzaminai, rengiami pagal tuos egzaminus administruojančių užsienio institucijų parengtas programas, todėl **TUKE rezultatai nėra įrašomi** į brandos atestatą. Vadovaujantis Pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu švietimo ir mokslo ministro 2012-05-17 įsakymu Nr. V-837, brandos atestate prie pasirinktų, bet nelaikytų brandos egzaminų įrašoma, pvz.:

Išlaikyti egzaminai:

Egzaminas	Tipas	Įvertinimas
Lietuvių kalba ir literatūra	Valstybinis	79 (septyniasdešimt devyni)
Užsienio kalba (vokiečių) (atleistas)	–	–

TUKE įvertinimų įskaitymo ir atitikmenų valstybinių užsienio kalbų brandos egzaminų įvertinimams nustatymo tvarkos apraše numatyta, kaip įskaitomi rezultatai stojantiems į Lietuvos aukštąsias mokyklas ir pretenduojant į valstybės finansuojamą vietą studijoms. Prašymo dalyvauti bendrajame priėmimo formoje nurodomas tarptautinio egzamino pavadinimas, o išlaikymo sertifikatą stojantysis turi pateikti į bet kurį iš priėmimo punktų LAMA BPO nustatytais terminais.

- **Ką reikia žinoti ruošiantis ir laikant brandos egzaminą?**

Visas brandos egzaminų programas galite rasti [čia](#) ir pagal jas ruoštis egzaminui. Taip pat galite susipažinti su lietuvių kalbos ir literatūros egzamino [vertinimo instrukcija](#).

- **Kada galima perlaikyti brandos egzaminus pakartotinėje sesijoje?**

Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše nurodoma, kad brandos egzaminą pakartotinės sesijos metu laiko:

10.1. kandidatas, kuriam pagrindinės sesijos dalyko brandos egzaminas buvo atidėtas;

22.2. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje (skyriuje) įregistruotas kandidatas (valstybinius brandos egzaminus);

22.3. namie mokytas mokinys (valstybinius brandos egzaminus);

22.4. užsienio šalies mokyklos vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys;

22.5. eksternas, pateikęs prašymą pasibaigus prašymų teikimo laikui, bet ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki pakartotinės sesijos pradžios, – Kauno miesto bazinės mokyklos vadovui;

22.6. susirgęs per pagrindinę sesiją mokinys ir buvęs mokinys, gavęs Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus leidimą, vietoj atidėto valstybinio lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino laikyti to dalyko mokyklinį brandos egzaminą;

22.7. mokinys ir buvęs mokinys, gavę nepatenkinamą lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimą pagrindinės sesijos metu, laiko mokyklinį to dalyko brandos egzaminą.

- **Ką daryti, jei neatvykau į egzaminą?**

Tą pačią ar kitą dieną kreiptis į savo mokyklos direktorių ir pateikti neatvykimo priežastį pagrindžiančius dokumentus ir prašyti neatvykimą pripažinti pateisinamu bei leisti pasirinktą egzaminą laikyti pakartotinėje sesijoje.

- **Ko reikia, kad gautum brandos atestatą?**

Išlaikyti bent du brandos egzaminus, iš jų vieną privalomą mokyklinį ar valstybinį bei lietuvių kalbos ir literatūros.

- **Kada galima ir ką reikia daryti norint parašyti apeliaciją?**

Susipažinus su savo rezultatais ir atlikto darbo virtualia kopija. Apeliaciją mokyklos vadovui galima pateikti per tris darbo dienas nuo valstybinio brandos egzamino rezultatų paskelbimo datos. Valstybinių brandos egzaminų apeliacijų rezultatų vėliausias skelbimo terminas – liepos 18 diena.

II DALIS

• **Ar reikia mokėti už stojamuosius egzaminus?**

Už tuos stojamuosius egzaminus, kuriuos organizuoja LAMA BPO, mokėti stojančiajam nereikia. Tačiau, kai kuriuos specialiuosius stojamuosius egzaminus organizuoja pačios aukštosios mokyklos, už kuriuos stojančiajam gali tekti susimokėti. Apie tai informaciją rasite tų aukštųjų mokyklų priėmimo taisyklėse.

• **Ar brandos atestato vidurkis turi įtakos stojimo rezultatams?**

Ne, stojant į pasirinktą studijų programą reikia turėti tai studijų krypčių grupei reikalaujamų dalykų egzaminų įvertinimus (vietoje antro ir trečio dalyko egzamino įvertinimo gali būti imamas to dalyko metinis pažymys).

• **Kokie kriterijai lemia stojimo rezultatą stojant į studijų kryptį, programą?**

Pagal 2014 metų geriausiųjų eilės sudarymo tvarką, stojantieji rikiuojami į geriausiųjų eilę pagal apskaičiuotus jų konkursinius balus (KB). KB sudaro pagrindiniai ir papildomi kriterijai. Pagrindiniai kriterijai yra:

- pirmojo dalyko brandos arba stojamojo egzamino įvertinimas;
- antrojo dalyko brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys;
- trečiojo dalyko brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys;
- lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimas.

Papildomi kriterijai yra:

- tarptautinių ir šalies olimpiadų, konkursų I–III vietos laimėjimas;
- motyvacijos įvertinimas;
- profesinė patirtis (priimamiems į koleginių studijų programas).

• **Jeį laikiau brandos egzaminą, tačiau jo įvertinimas konkursinio balo formulėje yra žemesnis už metinį to dalyko įvertinimą, perskaičiuotą į dešimtbalę priėmimo skalę, kuris balas bus skaičiuojamas priėmimo metu?**

Konkursinis balas bus skaičiuojamas iš palankesnio stojančiajam rezultato. Metinis pažymys negali būti imamas pagrindinio dalyko ir lietuvių kalbos bei literatūros. Pvz.: chemijos egzamino įvertinimas yra 44, o metinis pažymys išplėstiniu (A) kursu – 8, tai bus skaičiuojamas metinio pažymio koeficientas. Pvz.: chemijos egzamino įvertinimas yra 44, o metinis pažymys išplėstiniu (A) kursu – 8, tai bus skaičiuojamas metinio pažymio koeficientas.

- **Kaip bus skaičiuojamas konkursinis balas, jei nurodyta, kad konkursinis balas skaičiuojamas iš matematikos, lietuvių k., istorijos, geografijos, biologijos, informacinių technologijų arba užsienio k. brandos egzaminų įvertinimų arba dalykų metinių pažymių?**

Jeigu stojantysis turi kelių dalykų įvertinimus, tai konkursinis balas skaičiuojamas su palankiausiu įvertinimu – į konkursinį balą įskaitomas geriau įvertintas dalykas.

Skaičiuojant konkursinį balą, prie trečiojo dalyko nurodyti keli dalykai - geografija, užsienio kalba, informacinės technologijos ir biologija. Kiek dalykų reikia pasirinkti iš šio sąrašo?

Stojančiajam reikia pasirinkti vieną dalyką iš trečiojo dalyko pasirinkimų sąrašo. Jeigu stojantysis turi kelių dalykų įvertinimus, tai konkursinis balas skaičiuojamas su palankiausiu įvertinimu.

- **Kiek man reikia būti išlaikius valstybinių brandos egzaminų, kad galėčiau pretenduoti į valstybės finansuojamą vietą aukštojoje mokykloje?**

Stojantiesiems iki 2014 m. įskaitytinai, pretenduojantiems į valstybės finansuojamas vietas, minimalus rodiklis yra vidurinį išsilavinimą liudijantis dokumentas – brandos atestatas. Norint gauti brandos atestatą reikalingi du brandos egzaminai, vienas iš jų – lietuvių kalbos ir literatūros.

- **Kaip yra skaičiuojamas konkursinis/stojamasis balas?**

Pagrindiniams kriterijams naudojama 0–10 balų skalė. Valstybinių brandos egzaminų ir stojamųjų egzaminų įvertinimai, pateikti šimtabalėje skalėje, dalijami iš 10 ir padauginami iš atitinkamo svertinio koeficiento ir sumuojami. Prie gautos sumos pridedami ir papildomų kriterijų balai.

Jeigu į konkursinį balą įskaičiuojami metiniai pažymiai, tai jie pirmiausiai iš mokyklinės dešimtbalės skalės yra paverčiami į priėmimo dešimtbalę skalę, o po to A, B1 arba B2 lygio metiniai pažymiai yra mažinami 50 proc., o B, A1 arba A2 lygio mažinami 70 proc. ir padauginami iš atitinkamo svertinio koeficiento.

- **Ar galima žinoti, koks bus konkursinis balas į studijų kryptis, programas?**

Tikslūs konkursiniai balai į studijų kryptis ir programas paaiškėja tik pasibaigus bendrajam priėmimui. Preliminarų savo konkursinį balą galite sužinoti pasinaudodami [LAMA BPO skaičiuokle](#).

- **Kada vyksta stojamieji egzaminai?**

LAMA BPO sistemoje pasirinkus studijų programą su stojamuoju egzaminu, pranešama, kad yra reikalingas stojamasis egzaminas. Apie stojamuosius egzaminus galite sužinoti sekdami informaciją aukštųjų mokyklų tinklalapiuose. 2014 m. pagrindinė stojamųjų egzaminų sesija vyks nuo birželio 19 d. iki liepos 4 d.

- **Ar galima įstoti į studijų programą, jei neturiu stojamojo egzamino balo?**

Stojantieji į menų ir meno pedagogikos studijų programas, neišlaikę stojamojo egzamino, negali dalyvauti konkurse į valstybės finansuojamas studijų vietas, tačiau gali dalyvauti konkurse dėl valstybės nefinansuojamos studijų vietos, jeigu to nereikalauja aukštųjų mokyklų priėmimo taisyklės.

- **Ar galima įtraukti naujas studijų programas, jei pagrindiniame priėmime neįstojau į norimą studijų programą?**

Jei pagrindiniame priėmime buvo negautas norimas kvietimas, tai papildomame priėmime galima į prašymą įtraukti naujas studijų programas (kur liko laisvų vietų) bei keisti finansavimo šaltinį.

- **Jeį esu užsienyje ir neturiu galimybių pasirašyti sutarties su aukštąja mokykla, ką daryti?**

Tai gali padaryti kitas asmuo, turintis notariškai patvirtintą Jūsų įgaliojimą., tačiau dėl notariškai įgaliojoto asmens reikia pasirūpinti iki išvykstant į užsienį.

- **Ar galima pretenduoti į valstybės finansuojamą vietą, jei nepavyko į ją įstoti pagrindiniame priėmime?**

Jeį pagrindiniame priėmime negautas norimas kvietimas, tai papildomame priėmime galima į prašymą įtraukti naujas studijų programas (kur liko laisvų vietų) bei keisti finansavimo šaltinį.

Papildomame priėmime gali dalyvauti tik tie stojantieji, kurie buvo pateikę prašymą dalyvauti pagrindiniame priėmime.

- **Ką daryti, jei pagrindiniame ir papildomame priėmime negavau pakvietimo į norimą studijų programą?**

Galima bandyti stoti į aukštąją mokyklą tiesioginio priėmimo metu, apie tai galima sužinoti iš aukštosios mokyklos administracijos.

- **Ar yra papildomų kriterijų stojant į studijų programas?**

Papildomi kriterijai yra numatyti visoms studijų sritims (išskyrus menų studijų sritį) – tarptautinių ir šalies olimpiadų, konkursų, prizinių vietų laimėtojams: I vieta – 2,5 balo, II vieta – 1,5 balo, III vieta – 1 balas; šalies olimpiadų ir konkursų prizinių vietų laimėtojams: I vieta – 1,5 balo, II vieta – 1 balas, III vieta – 0,5 balo. Už to paties dalyko olimpiadą papildomas balas (didžiausias) pridedamas tik vieną kartą, už skirtingų dalykų olimpiadas skirti papildomi balai sumuojami, tačiau tik vieną kartą.

- **Ar papildomas balas pridedamas, jei aš dalyvavau miesto (rajono) ar regioninėje olimpiadoje ir užėmiau prizinę vietą dešimtoje klasėje?**

Ne. Papildomi balai pridedami tik už nacionalines ir tarptautines olimpiadas, kurias laimėjote tik 11-12 klasėse.

- **Jeji nelaikiau egzamino, ar skaičiuojant konkursinį balą vietoj egzamino bus rašomas 0 įvertinimas?**

Jeji asmuo nėra laikęs studijų kryptčiai arba kryptčių grupei numatytų dalykų valstybinių brandos egzaminų, vietoj nelaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimo imamas į brandos atestatą įrašytas atitinkamo dalyko metinis pažymys (vietoje metinio pažymio, asmeniui pageidaujant, gali būti imamas mokyklinio brandos egzamino įvertinimas, kuris yra perskaičiuojamas. Į konkursinį balą negali būti įskaičiuojamas pagrindinio dalyko metinis pažymys.

- **Ar galima rinktis sporto studijų programas, jei stojantysis neturi sporto pasiekimų?**

Neturintis sporto pasiekimų stojantysis gauna nulį balų, tačiau jis gali dalyvauti konkurse.

- **Jeigu stojančiųjų konkursiniai balai sutampa, kas turi pirmumo teisę geriausiųjų eilėje?**

Pirmumo teisę geriausiųjų eilėje prioriteto mažėjimo tvarka turi tas asmuo, kurio brandos (stojamųjų) egzaminų įvertinimų, padaugintų iš svertinių koeficientų, suma yra didesnė arba brandos (stojamojo) egzamino, turinčio didžiausią svertinį koeficientą, įvertinimas yra didesnis.

- **Jeji įstojau į valstybės nefinansuojamą vietą, kada reikės sumokėti už studijas?**

Aukštosios mokyklos gali prašyti sumokėti už studijas prieš prasidedant mokslo metams, bet paprastai tą padaryti reikalaujama per pirmąsias dvi studijų savaites. Kai kurios mokyklos leidžia sumokėti dalimis.

- **Jeji įstojau į valstybės finansuojamą vietą, ar visą laiką nemokėsiu už studijas?**

Studentų rotacija vykdoma įstojusiems nuo 2012 m. sausio 27 d., studijuojantiems nuolatinėse ir išštesinėse studijose – po vienerių studijų metų. Rotacijos metu yra peržiūrimi studentų rezultatai ir studentas netenka valstybės finansuojamos studijų vietos, jeigu, įvertinus nustatyto laikotarpio studijų rezultatus, jo svertinis studijų vidurkis yra daugiau kaip 20 procentų mažesnis negu atitinkamos studijų programos ir formos to paties kurso studijuojančių tą patį laikotarpį studijų rezultatų vidurkis.

- **Ar norinčiajam studijuoti už savo lėšas reikia dalyvauti bendrajame priėmime? Ar toks asmuo yra priimamas be konkurso?**

Bendrajame priėmime rekomenduojame dalyvauti visiems, siekiantiems aukštojo mokslo. Konkursinės eilės yra sudaromos tiek į valstybės finansuojamas, tiek į valstybės nefinansuojamas

studijų vietas. Daugiau informacijos apie priėmimą į mokamas vietas gali suteikti dominanti aukštoji mokykla.

- **Kas yra valstybės paskola studijų metu? Kada ją galima pasiimti?**

Valstybė yra įsipareigojusi sudaryti galimybę paimti valstybės remiamą paskolą studijoms rugsėjo pradžioje. Aukštosiose mokyklose įprasta, kad paskolos tvarkymo laikotarpiu mokestis už studijas nukeliamas iki tam tikro laiko.

- **Kas gali gauti socialinę stipendiją?**

Socialines stipendijas gali gauti aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys tiek valstybės finansuojamose vietose, tiek už studijas mokantys savo lėšomis, išskyrus studentus, kurie: neturi teisės į valstybės finansuojamą studijų vietą ar į studijų kainos kompensavimą pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 72 straipsnį:

yra laikinai sustabdę studijas aukštojoje mokykloje arba yra akademinėse atostogose; aukštosios mokyklos nustatyta tvarka turi daugiau kaip 1 akademinę skolą.

Norintys gauti socialinę stipendiją asmenys turi atitikti bent vieną iš šių kriterijų:

yra iš nepasiturinčių šeimų ar vieni gyvenantys asmenys, turintys teisę gauti arba gaunantys socialinę pašalpą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą;

turi teisės aktų nustatyta tvarka nustatytą 45 procentų ar mažesnę darbingumo lygį arba sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį;

yra ne vyresni kaip 25 metų ir jiems iki pilnametystės įstatymų nustatyta tvarka buvo nustatyta globa (rūpyba) arba jų tėvai (turėtas vienintelis iš tėvų) yra mirę.

- **Kokius dokumentus reikia turėti, ateinant pasirašyti studijų sutartį su aukštąja mokykla?**

Pasirašydamas studijų sutartį aukštojoje mokykloje, stojantysis turi turėti aukštosios mokyklos priėmimo taisyklėse nurodytus dokumentus.

- **Ar galiu įstoti į dvi studijų programas bendrojo priėmimo metu?**

Pagrindinio priėmimo metu stojantysis gali gauti du kvietimus: vieną į valstybės finansuojamą (vf) arba valstybės nefinansuojamą su studijų stipendija (vnf/st) ir vieną į valstybės nefinansuojamą (vnf) studijų vietą. Papildomo priėmimo metu stojantysis gali gauti vieną kvietimą. Bendrojo priėmimo metu stojantysis gali vienu metu gauti kelis kvietimus, tačiau tik vienas iš jų gali būti į valstybės finansuojamą (vf) studijų vietą.

- **Kas yra gretutinės studijos? Kada galėsiu studijuoti gretutines studijas?**

Kiekviena aukštoji mokykla turi savo gretutinių studijų tvarką, tai reikėtų derinti su aukštosios mokyklos administracija.

- **Kur galima rasti informacijos apie studijų programas?**

Studijų programas ir jų sąrašą, į kurias vykdomas bendrasis priėmimas galima rasti LAMA BPO tinklalapyje, o studijų programų aprašymus rasite www.aikos.lt tinklalapyje. 31. Kur galima rasti minimalius konkursinius balus?

Minimalūs konkursiniai balai atskirose studijų krypčių grupėse yra skelbiami LAMA BPO tinklalapyje bei aukštųjų mokyklų tinklalapiuose.

- **Koks turi būti minimalus konkursinis balas, kad būtų galima įstoti į valstybės finansuojamą studijų vietą?**

Minimalūs konkursiniai balai atskirose studijų krypčių grupėse ir studijų programose yra skirtingi, kadangi tai priklauso nuo stojančiųjų konkursinių balų bei tos studijų programos populiarumo. Tikslūs konkursiniai balai paaiškėja tik pasibaigus bendrajam priėmimui, tad apskaičiuoti minimalius konkursinius balus į atskiras studijų programas dar prieš bendrąjį priėmimą nėra galimybės.

2013 metų minimalius pagrindinio ir papildomo priėmimo konkursinius balus į universitetų ir kolegijų studijų programas valstybės finansuojamas vietas galima rasti [čia](#).

- **Ką daryti, jei šiais metais ketinu nedalyvauti bendrajame priėmime, o planuoju studijuoti po metų (2015 metais) ?**

Jeigu norėsite dalyvauti 2015 m. bendrajame priėmime, tai Jums reikės registruotis ir pildyti prašymą LAMA BPO informacinėje sistemoje (paprastai bendrasis priėmimas prasideda birželio 1 d.), registruojantis Jums bus atsiųstas prisijungimo kodas. Kadangi vidurinę išsilavinimą būsite įgiję 2014 m., tai minimalus rodiklis stojant į valstybės finansuojamas vietas yra vidurinę išsilavinimą liudijantis dokumentas.

- **Ką daryti, jei 2013 metais niekur nestojau ir planuoju šiais metais dalyvauti bendrajame priėmime?**

Jeigu norėsite dalyvauti 2014 m. bendrajame priėmime, tai Jums reikės registruotis ir pildyti prašymą LAMA BPO informacinėje sistemoje nuo birželio 1 iki liepos 21 d. 17 val., registruojantis Jums bus atsiųstas prisijungimo kodas. Brandos atestato duomenis įkelsite į prašymą elektroniniu būdu paspaudžiant mygtuką „Įkelti/atnaujinti“.

2014m. įskaitų ir brandos egzaminų tvarkaraščiai

Įskaita		Data	Pradžia
Lietuvių kalba ir literatūra		Balandžio 14,15,16d.	9.00val.
Užsienio kalba (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių)		Balandžio 17, 18d.	9.00val.
Egzaminas	Egzamino tipas	Pradžia	Pabaiga
Technologijos	Mokyklinis	Kovo 10d.	Gegužės 29d.
Menai	Mokyklinis	Kovo 10d.	Gegužės 29d.
Gimtoji kalba (baltarusų, lenkų, rusų, vokiečių) (II, III dalys)	Mokyklinis	Balandžio 1d. – gegužės 18d.	Mokyklos numatytu metu
PAGRINDINĖ SESIJA			
Egzaminas	Egzamino tipas	Data	Laikas
Užsienio kalba (prancūzų)	Valstybinis	Gegužės 3d.	9.00 val.
Užsienio kalba (rusų)	Valstybinis	Gegužės 10d.	9.00 val.
Užsienio kalba (vokiečių)	Valstybinis	Gegužės 17d.	9.00 val.
Užsienio kalba (anglų)	Valstybinis	Gegužės 24d.	9.00 val.
Muzikologija (I dalis)	Mokyklinis	Gegužės 30d.	9.00val.
Lietuvių kalba ir literatūra	Valstybinis Mokyklinis	Birželio 2d.	9.00 val.
Matematika	Valstybinis	Birželio 5d.	9.00 val.
Gimtoji kalba (baltarusų, lenkų, rusų, vokiečių) (II, III dalys)	Mokyklinis	Birželio 6d.	9.00 val.
Chemija	Valstybinis	Birželio 9d.	9.00 val.
Istorija	Valstybinis	Birželio 10d.	9.00 val.
Informacinės technologijos	Valstybinis	Birželio 12d.	9.00 val.

Biologija	Valstybinis	Birželio 13d.	9.00 val.
Fizika	Valstybinis	Birželio 16d.	9.00 val.
Muzikologija (II dalis)	Mokyklinis	Birželio 17d.	9.00 val.
Geografija	Valstybinis	Birželio 18d.	9.00 val.
PAKARTOTINĖ SESIJA			
Lietuvių kalba ir literatūra	Valstybinis	Birželio 20d.	9.00 val.
Geografija	Valstybinis	Birželio 23d.	9.00 val.
Užsienio kalba (rusų)	Valstybinis	Birželio 23d.	13.00 val.
Užsienio kalba (prancūzų)	Valstybinis	Birželio 25d.	9.00 val.
Užsienio kalba (anglų)	Valstybinis	Birželio 25d.	13.00 val.
Biologija	Valstybinis	Birželio 26d.	9.00 val.
Užsienio kalba (vokiečių)	Valstybinis	Birželio 26d.	13.00 val.
Matematika	Valstybinis	Birželio 27d.	9.00 val.
Informacinės technologijos	Valstybinis	Birželio 27d.	13.00 val.
Fizika	Valstybinis	Birželio 30d.	9.00 val.
Muzikologija (I dalis)	Mokyklinis	Birželio 30d.	13.00 val.
Istorija	Valstybinis	Liepos 1d.	9.00 val.
Chemija	Valstybinis	Liepos 1d.	13.00 val.
Gimtoji kalba (baltarusų, lenkų, rusų, vokiečių) (II, III dalys)	Mokyklinis	Liepos 2d.	9.00 val.
Muzikologija (II dalis)	Mokyklinis	Liepos 3d.	9.00 val.
Lietuvių kalba ir literatūra	Mokyklinis	Liepos 7d.	9.00 val.

2014 m. bendrojo priėmimo į universitetus ir kolegijas datos

Prašymų priimti studijuoti į universitetus ir kolegijas registravimas*		2014-06-01 – 2014-07-21 17 val.
Pagrindinė stojamųjų egzaminų sesija	Sesija	2014-06-19 – 2014-07-04
	Rezultatų paskelbimas	Iki 2014-07-07
Stojančiųjų į pedagogikos studijas motyvacijos vertinimas	Sesija	2014-06-19 – 2014-07-04
Papildoma stojamųjų egzaminų sesija (tik dėl pateisinamų priežasčių nedalyvavusiems pagrindinėje sesijoje)	Sesija	2014-07-07– 2014-07-09
	Rezultatų paskelbimas	2014-07-10
Papildomas stojančiųjų į pedagogikos studijas motyvacijos vertinimas	Sesija	2014-07-08, 2014-08-04
2010–2013 m. brandos atestatų duomenų ir 2014 m. brandos egzaminų pagrindinės sesijos rezultatų pateikimas LAMA BPO iš valstybinių duomenų bazių		iki 2014-07-12
Užsienyje ir iki 2010 m. Lietuvoje įgyto išsilavinimo bei kitų papildomų dokumentų pateikimas LAMA BPO punktams		2014-06-02 – 2014-07-21 17 val.
Pagrindinis priėmimas	Kvietimo studijuoti paskelbimas	2014-07-25 iki 15 val.
	Sutarčių su pakviestaisiais pasirašymas aukštosiose mokyklose	2014-07-28 – 2014-07-31
	Likusių laisvų vietų paskelbimas	2014-08-01
Papildomas priėmimas	Atnaujintų prašymų priimti studijuoti į universitetus ir kolegijas teikimas	2014-08-01 – 2014-08-04
	Kvietimo studijuoti paskelbimas	2014-08-06 iki 17 val.
	Sutarčių su pakviestaisiais pasirašymas aukštosiose mokyklose	2014-08-07, 08 ir 09 iki 17 val.

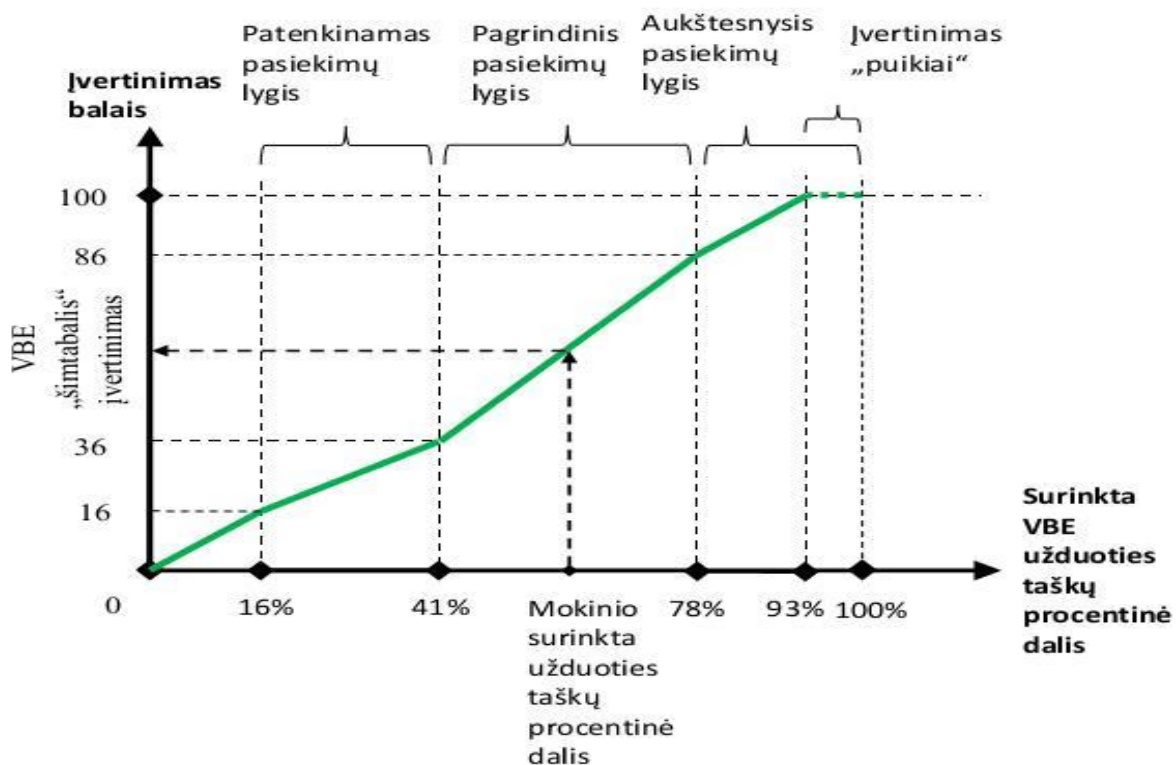
Kriterinis vertinimas

Šių metų valstybiniai brandos egzaminai (toliau - VBE) bus vertinami pagal kriterinio vertinimo sistemą. Sistema turi tris pasiekimų lygius: **patenkinamas pasiekimų lygis** nuo 16 iki 35 balų, **pagrindinis pasiekimų lygis** – 36 – 85 balai ir **aukštesnysis pasiekimų lygis** nuo 86 iki 100 balų. Norint išlaikyti egzaminą reikia surinkti 16 procentų egzamino užduoties taškų (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros ir informacinių technologijų egzaminus). Jei egzamino metu surinksite 0 – 15, egzaminas nebus išlaikytas (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros ir informacinių technologijų egzaminus). Maksimalus įvertinimas – 100 balų bus skiriamas surinkus 93 procentus egzamino užduoties taškų.

Lietuvių kalbos ir literatūros VBE reikia surinkti 30 procentų visų galimų taškų, kad būtų išlaikytas egzaminas. O Informacinių technologijų – 20 procentų visų galimų taškų, kadangi šių egzaminų struktūra skiriasi nuo visų kitų. Pagal žemiau pateiktą schemą, galima sužinoti, kokį balą gausite surinkę atitinkamą taškų procentą egzamino metu. Schema tinka visiems egzaminams išskyrus informacines technologijas¹ ir lietuvių kalbą ir literatūrą², šiems egzaminams yra kitos schemas:

1. http://www.nec.lt/failai/3424_11_priedas.pdf

2. http://www.nec.lt/failai/3319_10-priedas_LT_2013-01-

Kuo kiekvienas lygis skiriasi vienas nuo kito?

Kiekvienas pasiekimų lygis parodo, kokios plačios bei gilos yra jūsų žinios ir demonstruojami gebėjimai. Patenkinamas pasiekimų lygis parodo, kad mokinys išmano bendrojo kurso medžiagą. Pagrindinis pasiekimų lygis parodo, kad jūs mokate išplėstinio kurso medžiagą ir atlikote dalį pagal jį parengtų užduočių. Aukštesnysis pasiekimų lygis rodo, kad jūsų žinios yra stiprios ir gebate naudoti ir pritaikyti išplėstinio kurso medžiagą, gebate sistemiškai, logiškai mąstyti, apibendrinti ir padaryti pagrįstas išvadas, pasirinkti ir taikyti įvairias problemų sprendimo strategijas, kritiškai mąstyti ir vertinti įvairius informacijos šaltinius, alternatyvius požiūrius, nustatyti priežastis, pokyčius ir pasekmes.

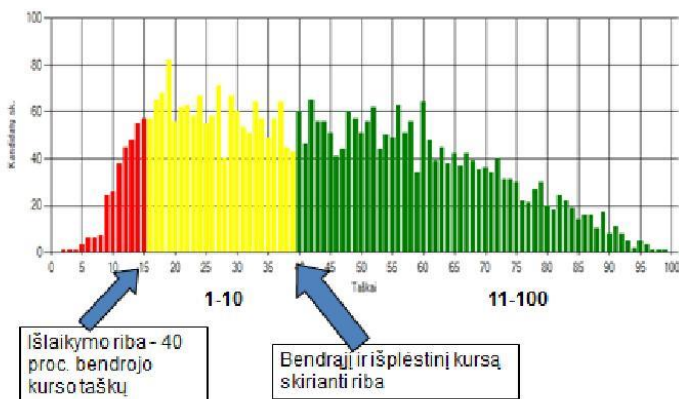
Kuo naujasis įvertinimas skiriasi nuo ankstesniojo ir kuo jis geresnis?

Ankstesnių metų egzaminų įvertinimas buvo nustatomas pagal aukščiausią įvertinimą taškais gavusį kandidatą. Nuo šių metų įsigalioja kriterinis vertinimas, kada yra iš anksto apibrėžti kriteriniai lygiai (patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis), užduoties taškų ir balų skaičiavimo principai. Mokinys jau atlikdamas bandomąsias egzaminų užduotis gali prognozuoti, kokį rezultatą gautų egzamino metu. Žemiau pateikiamos schemos palyginimui kaip keitėsi įvertinimo balai už egzamino metu surinktus taškus.

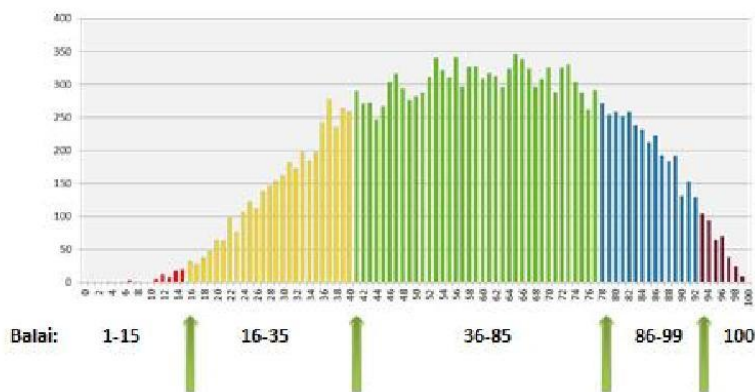
Brandos atestatas

Į brandos atestatą bus rašomi kandidato gauti egzamino įvertinimai balais, kuriuos gausite parodę savo žinias ir gebėjimus egzamino metu. Norėdami baigti bendrojo ugdymo mokyklą su pagyrimu, už visus egzaminus turite gauti 86 ir daugiau balų. Taip pat metinių pažymių ir įskaitų įvertinimai turi būti labai geri, t.y. 9 ir 10.

Iki 2013 metų

Nuo 2013 metų

Naudingos nuorodos

- Brandos egzaminų programos (visų dalykų) - <http://www.nec.lt/375/> ;
- Kalbų įskaitų nuostatos - http://www.smm.lt/uploads/documents/pasiekimai_brandos-egzaminai/BE2013%201.pdf ;
- Lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminų vertinimo instrukcija - <http://www.nec.lt/394/> ;
- Tarptautinių užsienio kalbų egzaminų įvertinimų įskaitymo ir atitikmenų valstybinių užsienio kalbų brandos egzaminų įvertinimams nustatymo tvarkos aprašas - http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=396216&p_query=&p_tr2=2 ;
- Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas - http://www.nec.lt/failai/3157_2013_tvarkos_aprasas.pdf ;
- Pagrindinių kriterijų įtaka geriausiųjų eilei į universitetines studijas sudaryti pagal studijų kryptis ar kryptių grupes - <http://www.lamabpo.lt/turinys/bendrasis-priemimas/pagrindiniu-kriteriju-itaka-universitetinese-2014> ;
- Pagrindinių kriterijų įtaka geriausiųjų eilei į kolegines studijas sudaryti pagal studijų kryptis ar kryptių grupes - <http://www.lamabpo.lt/turinys/bendrasis-priemimas/pagrindiniu-kriteriju-itaka-koleginese-2014> ;
- Šalies ir tarptautinių olimpiadų ir konkursų, kurių laimėtojams pridedama papildomų balų, sąrašas - <http://www.lamabpo.lt/turinys/bendrasis-priemimas/papildomi-balai-2014>;
- Informacija apie nelegalias studijas - <http://www.smm.lt/web/lt/nelegalios-studijos> ;
- Informacija apie valstybės paskolas studijų įmokai sumokėti - <https://www.vsf.lt/lt/valstybes-paskolos> ;
- Informacija apie socialines stipendijas - <https://www.vsf.lt/index.php?id=1567>;

Mielas abituriente,

Šie metai tau paskutinieji mokykloje, kada dar gali krėsti išdaigas, atrasti tikrąjį džiaugsmą, suprasti, kodėl yra svarbi tau mokykla, klasės draugai, visa bendruomenė. Artėjant vadinamam dvylikos metų finalui, visų sukauptų ir išmoktų žinių patikrinimui, labai svarbu suprasti, jog egzaminų rezultatai nėra pats didžiausias svertas, viską nulemiantis gyvenime. Ne vienas yra pasakęs: „jei nepasisėkė, bandyk dar kartą ir nebijok bandyti“, – tą vėliau pakartos ir mūsų kalbinti studentai.

Mes tau linkime nebijoti nežinoti, ko nori šiame gyvenime, ką nori studijuoti ar ką veiksi baigęs mokyklą. Verta prisiminti ir tai, jog didžiausia laimė yra būti savimi ir siekti tai, ko PATS nori. Paskutiniąsias dienas linkime praleisti produktyviai bei pasiimant iš mokyklos pačias geriausias akimirkas.

Su jumis savo pereinamojo laikotarpio istorijomis dalijasi dabartiniai studentai, kurie ne taip seniai paliko mokyklinį suolą. Tikimės, jog visa paruošta informacija leis pasitikti vasarą lengviau. Sėkmės naujame kelyje!

Buvusių abiturientų istorijos

Visada žinojau, kad rinksiuosi socialinius mokslus, tik bėda buvo ta, jog nežinojau, ką būtent. Puikiai išlaikyti egzaminai leido rinktis bet kurią šios srities specialybę. Ilgai svarsčius ir išklausius begalės žmonių patarimus, buvo nuspręsta – mokysiuosi teisę. Prabėgo pirmieji du studijų mėnesiai. Nesijaučiau savo vietoje, vis suabejodavau savo pasirinkimu. Galų gale tapo aišku – aš to nenoriu. Kiekviena diena tapo kančia, nes nedrįsau to pasakyti tėvams, bijojau jų reakcijos. Bet pasiryžau. Išrėžiau viską tėvams ir pasakiau, kad skrisiu gyventi į Daniją. Padėjus paskutinį parašą ant studijų nutraukimo lapo, palengvėjo. Išvykus gyventi į Daniją pradžia buvo sunki, bet tikriausiai kaip ir daugeliui pasirinkusių tokį kelią. Atrasta nauja kultūra, kalbų mokymasis, savanoriavimas, begalės nuostabių ir įdomių žmonių sutikimas, kelionės, sunkaus darbo išbandymas - visi šie nauji potyriai suformavo naują mano požiūrį į beveik viską. Buvimo Danijoje metu supratau, ką iš tikrųjų noriu studijuoti, kad ir kaip tai keistai skambėtų, suvokiau, jog noriu mokytis... teisę. Lietuvoje visiems įteigta, jog baigus mokyklą yra būtina iškart tęsti mokslus, ir jei taip nedarysi, tai būsi „nurašytas“. Nebijokite, jei tik nežinote, ko norite, keliaukite, nes kada dar bus tokių galimybių, jei ne dabar. Šiuo metu esu pirmo kurso Vilniaus universiteto Teisės fakulteto studentė ir net sunku apibūdinti, kokia laiminga šiuo metu jaučiuosi. – **Julija, 21metai.**

Devintoje klasėje ėmiau mąstyti apie chemiją, mediciną. Tačiau jau dešimtoje suvokiau, jog daugiausiai teigiamų emocijų gaunu kurdamas: šokdamas, dainuodamas, vaidindamas, režisuodamas. Kuomet atėjo metas nuspręsti, kokius mokslus žadu krimsti vienuoliktoje bei dvyliktoje klasėje, aš stipriai sutrikau. Susidūriau su manyje bei visuomenėje įsigalėjusiu stereotipu, jog būdamas menininku nuolat būsi blaškomas, o ir stabilios finansinės padėties tikrai neturėsi. Tačiau galiausiai pasirinkau biomedicinos mokymosi profilį. Ėmiau krimsti chemiją, biologiją, matematiką, o drauge lankyti ir korepetitorius, kad tik geriau išlaikyčiau egzaminus, kad įstočiau į mediciną. Bet žinot ką? Galiausiai suvokiau esąs kvailys. Supratau, jog save šlykščiai apgaudinėju, kad turiu viską keisti, nes kitu atveju susirgsiu depresija ir tikrai įstosiu ten, kur man ne vieta. Praėjus pusei metų vienuoliktoje klasėje aš mečiau tikslius mokslus bei pasinėriau į gilesnę istorijos ir kultūros pažinimą. Iš anglų VBE gavau 57%, lietuvių - 71%, o istorijos - 88%. Situacijos labai nedramatizavau. Suvokiau, jog gyvenimas egzaminais nesibaigia, o ir mano pasirinktoms specialybėms buvo reikšmingesnis stojamasis egzaminas. Stojau į vaidybą LMTA bei teatro pedagogiką LEU. Su vaidyba nepasisekė. Na, o teatro pedagogikos stojamasis egzaminas buvo sėkmingas. Pavyko gauti maksimumą ir įstoti net pirmu numeriu su 21,42 balu! Jeigu rytoj ir vėl būčiau dešimtokas, pasistengčiau savęs neapgaudinėti bei iškart pasirinkti tai, kas man tikrai priimtina. Manau, jog esame per trumpai, kad kažką atidėliotume. Na, o jei būčiau visiškai pasimetęs, turbūt keliaučiau, eičiau dirbti ir mėginčiau išbandyti kuo įvairesnius dalykus. Svarbiausia nestovėti, o eiti, nes tik tuomet suvokiama bei atrandama. Sėkmės ir stiprybės! – [Gytis, 19 metų](#).

Viskas prasidėjo nuo to, kad mokykloje buvau pasirinkęs chemiją A lygiu, gerai sekėsi tikslieji mokslai ir „chemiko“ atlyginimas buvo lyginimas su IT specialisto. Ilgai nedvejojęs LAMA BPO sistemoje pasirinkau Kauno technologijos universiteto pramoninės biotechnologijos studijų programą (nors kartu buvau pasirinkęs ir dar kelias mokamas studijų programas, kurios labiau susijusios su socialiniais ar ekonomikos mokslais – su mintimi „nu neduok dieve neįstosiu į tais laikais išsvajotąją chemiją“). Liepos gale sužinojau, kad KTU jau manęs laukia su nemokamu studijų krepšeliu ir chemijos fakultetu ketveriems metams. Tačiau tuo metu dar vis savanoriauau Lietuvos moksleivių sąjungoje ir truputį keliavau po Europą pagal „Youth in Action (Veiklus jaunimas)“ programą, dalyvavau Europos moksleivių sąjungos veikloje (OBESSU) bei Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) projektuose. Tada ir supratau – chemija ne man. Kadangi informatika man nelabai sekėsi, tai teko pasiimti akademinės atostogas ir išeiti iš universiteto. Tada sekė ilga, tačiau produktyvi vasara – toliau tęsiau savanorystes – Kauno jaunimo organizacijų sąjungoje „Apskritasis stalas“ (KJOSAS), pagalbadaiktais.lt ir įvairiausi tarptautiniai projektai.

Kada atėjo laikas vėl prisijungti į LAMA BPO ir išsirinkti, ką noriu mokytis, į galvą šovė pačios genialiausios idėjos. Nuo informatikos iki lyderystės. Bet kažkaip apsisvojau ties vienu dalyku, kuris man patiko – tarptautinės politikos ir vystymo studijos anglų kalba. Pasirinkimą lėmė, ne tai, kad politikoje, pagal daugelį žmonių, visi labai daug uždirba ir yra laimingi, o tai, kad specialybė yra anglų kalba. Galiu pasakyti atvirai, jog tikrai nesigailiu praradęs vienerius gyvenimo metus sprenddamas, ką noriu veikti gyvenime. Mano patarimas visiems stojantiems būtų paprastas – negalvokit, kiek uždirbsite baigę, neieškokite universiteto, kur lengviau. Neklausykite kitų, neskite madų. Nebijokite laisvų metų po mokyklos baigimo. Iš pradžių atraskite save, sužinokite, ko patys norite, o tik tada ieškokite, kur bus geriau. O darbą jums padės susirasti ne diplomas, o tai, kaip jūs diplomą pristatysite. Aukštoji mokykla tik išmokins apsirengti kostiumą, tačiau jį nešioti turi išmokti patys. – [Simonas, 21 metai](#).

Atėjus vis naujiems mokslo metams skambėdavo viena ir ta pati tėvų frazė: „būsi šiais metais pirmūnė?“. Ir buvau. Iki 10 klasės, kol pati supratau, kad mokausi dėl savęs, o ne dėl jų. Kadangi norint būti pirmūne, reikėjo mokytis visas disciplinas tikrai labai gerai, turėjau gana didelių problemų su profilio pasirinkimu. Atlikau kelis testus, kurie turėjo parekomenduoti, kuri kryptis man yra palankiausia, tačiau jie nepadėjo. Aš laikiau 5 valstybinius egzaminus: lietuvių kalbos, anglų kalbos, matematikos, biologijos ir chemijos. Ir prisipažinsiu, jaudinausi tik prieš pamatant lietuvių kalbos ir literatūros egzamino temas. Sulaukusi įvertinimų natūralu, kad vienais apsidžiaugiau, kitais ne: matematika - 67 balai, chemija - 49, anglų kalba - 86, biologija - 89, lietuvių kalba - 89. Pastarasis įvertinimas nuliūdino, tačiau supratau, kad įstoti pavyks. LAMA BPO stojimų prašyme užpildžiau tik 5 vietas: medicina (LSMU), medicina (VU), visuomenės sveikata (LSMU), visuomenės sveikata (VU), dietetika (VK). Įstojau per pirmą turą į LSMU Visuomenės sveikatos specialybę, gavau nemokamą vietą ir šiuo metu labai džiaugiuosi studijomis. Ir toliau giliausiame širdies kamputyje svajoju apie mediciną, tačiau suprantu, kad šiam dalykui reikia būti pasišventusiam, nes konkurencija yra beprotiška ir vidutiniokas tikriausiai greitai praras savo studijų vietą, o , jei ir neprisidarys skolų, sugebės iš atsiskaitymų gauti 5-6, jis taps nekvalifikuotu specialistu, kaip ir tas studentas, kuris viską tik iškals. Rinkdamiesi specialybę domėkitės jos perspektyvomis, ieškokite tą specialybę studijuojančių studentų, nebijokite ir klauskite jų visko, kas atrodo svarbu. Prieš priimdami kokius nors sprendimus, visuomet galvokite apie savo gerovę! – [Iveta, 19 metų](#).

2012m. baigiau mokyklą, tuo metu buvau užsidegusi stoti į žurnalistiką. Reikėjo laikyti stojamąjį, deja, jo neišlaikiau ir buvau visai bepuolus į neviltį, nes norėjau studijuoti būtent VU žurnalistiką, nors buvau parašius VDU ir KU savo pasirinkimuose LAMA BPO sistemoje. Skaičiau programų aprašus, kurios mane domintų ir patraukė KTU Medijų filosofija. „Užsikabinau ant žodžio "medijų"“, vėliau konsultavausi su žmogumi, kuris tai studijuoja ir jis paaiškino, kad tai nebus medija kaip televizija, radijas ir spauda. Geriausia alternatyva buvo stoti į lietuvių filologijos bakalaurą, o magistrą - žurnalistikos. Užpildžiau LAMA BPO, pirmoje vietoje parašiau lietuvių filologija valstybės finansuojama (toliau - vf), mano balas buvo 17,94, reikiamus egzaminus buvau išlaikius prastokai: lietuvių -79 balai, istorija- 83, anglų-36. Labai nesitikėjau, bet įstojau savo pirmu pageidavimu. Prasimokiau filologiją vienerius metus. Labai kankinausi, nes tai man nepatiko, kiekvienas egzaminas buvo kruvina kova, bet mokiausi ten dėl savo svajonės - žurnalistikos. Vis galvojau, kad reikia mesti, nebegaliu ir man per sunku daryti tai, ko nemėgstu, bet baimė mane stabdė, kad kitoje aplinkoje manęs nepripažins. Pavasario semestre nusprendžiau dalyvauti kuratorių atrankoje. Visiems buvo labai keista, kad žmogus, kuris nemėgsta to, ką mokosi nori būti kuratoriumi, bet ėjau dėl to, kad parodyčiau šviesiąją filologijos pusę, kuri nors ir skirta ne man, bet egzistavo. Taigi, vienu metu tapau ir kuratore ir išstojau. Antrasis stojimas. Rinkausi neilgai, nes pirmajame stojime, antru numeriu buvau rašiusi KTU Europos studijos; politika visada mane traukė ir domino, dar per studijų metus daug sužinojau apie TSPMI -Tarptautinių Santykių ir Politikos Mokslų Institutą. Pradėjau juo domėtis dar mokydamasi filologiją. Taigi, kai artėjo antrasis stojimas apsisprendžiu, kad tai būtent tai, ko aš noriu. LAMA BPO užpildžiau savo pasirinkimą su 18,18 balu į vf politikos mokslais pirmoje vietoje, antroje rašiau valstybės nefinansuojama (toliau – vnf), o trečioje parašiau Socialinę politiką vf, kuri artima politikos mokslams. Kai gavau laišką, kur įstojau - nustulbau. Įstojau į politikos mokslus vnf ir į Socialinę politiką vf. Ilgai nevarsčiau ir pasirinkau TSPMI politikos mokslus. Dabar esu vėl pirmajame kurse, bet dėl to visai nesigrauju, nes einu į paskaitas su šypsena. Aišku yra neįdomių dalykų, bet vis dėlto tai yra tikrai, ko aš noriu, aš tuo tikiu. Žurnalistikos idėjos neatsisakau, galbūt tai bus mano magistras, o gal ir be magistro atsidursiu žurnalistikos pinklėse. Manau gyvenimas parodys, kur turiu būti. Tikiu, kad einu teisingu keliu ir dar nebuvo dienos, kad gailėčiausi dėl to, kad išstojau, nors mano aplinka tam ir priešinosi. Daug nervų paaukojau ir reikėjo daug stimulo, kad neprarasčiau ryžto, bet džiaugiuosi, kad tai padariau. – Ieva, 20 metų.

Kas nutiko, jog trečius metus iš eilės esu pirmakursis? Turėjau savo ateities viziją, tačiau artimiesiems ji atrodė tarsi vaiko svajonė. Stipriai paveiktas viešosios nuomonės nusprendžiau rinktis perspektyvią profesiją - energetikos fiziką, savo svajonę nustumdamas į antrą planą. Kaip ir buvo galima tikėtis studijos iš pareigos nesuteikė taip trokšamos pilnatvės, todėl net nebaigęs pirmo semestro jas nutraukiau. Tai padariau tiksliai žinodamas ką veiksiu toliau. Į galvą vis lindo mintis, jog nuvilsiu tėvus, tačiau su jais pasikalbėjęs supratau, jog turiu jų palaikymą, tad nieko nelaukęs žengiau kitą žingsnį laimės link. Iki kitų metų stojimų turėjau pusę metų, kurių dalį praleidau Lietuvos kariuomenėje, nes nuo pat pradžių mano tikslas buvo Generolo Jono Žemaičio Lietuvos Karo Akademija, todėl tai buvo galimybė save išbandyti kario amplua. Supratau, jog gyvenimas per trumpas, kad būtų švaistomas kitiems, reikia gyventi dėl savęs, nes kai šypsaisi pats, tada šypsosi ir tau brangūs žmonės. Deja, bet mano paieškos dar tik įpusėjo, kadangi pavėlavau į LKA atranką, tad teko dar vienus metus palaukti. Šiuos metus praleidau studijuodamas TSPMI. Laikas praleistas ten, tik dar kartą patvirtino hipotezes, kurias supratau būdamas kariuomenėje. Antrą kartą stojau iš karto žinodamas, jog studijų nebaigsiu, nors stengiausi, kad aplinkiniai nieko panašaus neįtartų, tiesiog nenorėjau jų be reikalo jaudinti, nes maniau, jog puikiai žinau, ką darau. Tad baigęs pirmą kursą VU TSPMI, nutraukiau studijas ir trečią kartą stojau, šįkart ten, kur mane vedė širdis. Drąsiai galiu teigti, jog per pastaruosius metus tai geriausias sprendimas, kurį priėmiau.

– Paulius, 21 metai.

Jau nuo 6-7 klasės žinojau, kad mano gyvenimas turėtų būti susijęs su orais, o ypač tornadais. Mane visada jie traukė, daug domėjausi apie juos, taip pat domėjausi klimato pokyčiais tokiais kaip klimato atšilimas ir kt. Iš geografijos mokytojos sužinojau, kad yra toks mokslas kaip hidrometeorologija, kurioje aš apie visa tai galiu mokytis, tad ilgai negalvodama nusprendžiau, kad norėsiu studijuoti hidrometeorologiją kurioje turėsiu progą pažvelgti arčiau į visą tai. Atėjo nelaukta 12 klasė... Visada mokiausi gerai vidurkis būdavo 8 arba 8,5, tad tikėjausi geriausių rezultatų iš egzaminų. Bet jiems atėjus aš susikirtau: nė vienas egzaminas nesiekė net 50%, buvau labai sunerimus maniau, kad visos mano svajonės žlugo vien dėl egzaminų. Stojamųjų metu aš neįstojau nei per vieną etapą. Kadangi esu menininkė – dainuoju - gavau pasiūlymą atvykti iš Plungės į Vilnių, patikrinti savo balso, ar esu gabi dainavimui. Mane išklusė pora dainininkių pasakė, kad aš esu gabi, tad vienos dėstytojos pagalba ir pastūmėjimu aš stojau į LMTA - operos dainavimą, bet tai yra laisvo klausytojo statusas, kuris užima nedaug laiko. Noras studijuoti meteorologiją nebuvo dingęs.. Aš pagalvojau, kad, jei dėl muzikos gyvensiu Vilniuje, tai žūt būt turiu studijuoti hidrometeorologiją. Tad nusprendžiau parašyti motyvacinį laišką, kuriame nurodžiau svarias priežastis, kodėl būtent aš turėčiau studijuoti VU hidrometeorologiją. Šį laišką atvežiau į

universitetą ir palikau. Mane informavo, kad vyks posėdis dėl papildomo priėmimo, kuriame turiu dalyvauti, bet dėl blogų galimybių aš nedalyvavau. Maniau, kad su studijomis viskas baigta. Buvo rugpjūčio 30d. vis dar negalėjau susitaikyti su mintimi, kad aš niekur nestudijuosiu, kad Vilniuje būsiu tik dėl kelių dainavimo pamokų, tad ketinau ieškotis darbo. Staiga man paskambina nežinomas numeris ir pasako:

-Laba diena, norime pranešti, kad jūs esate VU studentė, jei tikrai dar norite čia studijuoti, turite pasisakyti per 15min.

Tada aš pasimečiau, bet pasimetimas buvo trumpalaikis, nes aš tvirtai žinojau ko noriu, perskambinusi pasakiau, kad „taip taip taip aš tikrai noriu studijuoti...“. Taigi, per likusią rugpjūčio 31 dienos dalį susipažinau su kursiokais, o rugsėjo pirmąją aš jau džiaugiausi esanti tikra VU ir LMTA studentė. Man padėjo nenuleisti rankų vienintelis posakis, kad nėra to blogo kas neišeitų į gerą. Visa mano vasara buvo kupina nerimo ir klaustukų, bet dabar aš galiu džiaugtis, kad esu dviejų universitetų dalimi. - [Laura, 20 metų](#).

Mokslai man tikrai nesisekė gerai, visada buvau, kaip čia pasakius, vidutinukas, visada stengiausi pamokų pažymių vidurkį laikyti bent vidutiniu (8,5), kartais tai pavykdavo. Vėliau nieko nebesimokiau ir buvo negerai, galvojau per egzaminus žlugsiu ir sugriausiu gyvenimą tiek sau, tiek tėvams, nes turėsiu sėdėti jiems ant sprando... o aš dar norėjau stot kažkur su matematika, tai nusprendžiau susiimti likus dviem dienoms iki egzamino. Sužinojau, kad mano norimai specialybei nuo 2013/14m. būtinas informatikos valstybinis egzaminas, o aš gi tik B lygyje, nežinojau, ką daryt tai pagalvojau, ką čia ir bedarysi, reiks laikyti nepasiruošus, taip ir buvo. Iš matematikos gavau – 87 balus, o informatikos egzamino gavau 40 balų ir buvau gan tuo patenkintas, bet tuo metu sužinojęs, kad iš lietuvių (33 balai), anglų ir istorijos egzaminų gavau 40, galvojau: „viskas, aš neįstojau“, bet padavęs stojamuosius, pirmu numeriu pasirinkau savo norimą specialybę - Ekonometriją (mane ji sudomino tuo, kad ji negirdėta, nauja, suteikianti daug ir gerai apmokamų darbo vietų, į mokslą įeina matematika, statistika, informatika ir ekonomika, tikrai įdomi specialybė) valstybės finansuojamą. Aš įstojau pirmu numeriu ir tada supratau, kad tie egzaminai nieko nereiškia, nereik jiems tiek mokytis ar verkt dėl jų, skandintis ar dar velniai žino ką daryt.., tad dar kartą galiu pasakyti, kad nereik bijot tų egzaminų ir stot ten, kur nori, nes, jei aš, toks durnius, išlaikiau egzaminus ir įstojau, kur norėjau, tai visiems tai gali pavykti. ☺ - [Vilius, 19 metų](#).

Egzaminų rezultatai buvo: matematikos 32 balai, lietuvių - 67, anglų – 79 ir istorija – 83. Planavau stoti su istorija labiau orientuotą specialybę, į politikos mokslus, bet prieš stojimo pradžią turėjau galimybę apsilankyti pas karjeros konsultantę. Kadangi dar nebuvo visiškai

apsisprendęs, susitikimo tikslas buvo – išsiaiškinti, ko norėčiau pasiekti gyvenime ir kaip tai turėtų būti susiję su mano studijomis. Susitikimo metu išsiaiškėjo, jog dauguma mano svajonių darbų ar pareigų yra orientuoti į verslą. Susitikimo tikslas pasiektas - profesija orientuota ne į politiką, o į verslą. Atėjus stojimams buvau pasiskaičiavęs, jog kad ir stojant su matematika mano balas susidaro apie 16,5, kadangi turėjau dar +3 balus, jis gavo gana aukštas 19,5. Pasirinkau tik vieną mane sužavėjusią specialybę - tarptautinį verslą (anglų kalba). Ją siūlė 3 kolegijos ir 1 universitetas. Nemažai domėjėsis žmonių apie šias studijas skirtingose institucijose pirmoje vietoje „pastačiau“ vieną iš kolegijų, o antroje universitetą. Tai nulėmė dvigubo diplomo galimybę, maža susirenkanti grupė, nemažai užsieniečių studentų. Įstojau 1 numeriu ir buvau tikras, jog viskas bus labai gerai. Buvo maža grupė, apie 12 žmonių iš jų tik 5 lietuviai, turėjau užsieniečių dėstytojų, kitamet turėjau važiuoti į Portugaliją. Tačiau, didelis užsieniečių skaičius iš įvairių pasaulio šalių kaip Vokietija, Austrija, Nigerija, JAV, Indija, Nepalas turėjo plusų, bet ir didelį minusą tai, kad visų buvo labai skirtingi dalykų žinojimo lygiai. Susidėjusios dar kelios problemos, jog turėsiu mokėti dalinai už mokslą, neskiriamas didelis dėmesys mūsų grupei ir pan. paskatino mane išstoti ir iš naujo ruoštis perlaikyti tris egzaminus - lietuvių, anglų ir matematika, kad pasikelčiau balą ir galėčiau įstoti į nemokamą vietą ISM universitete. – **Justinas, 19 metų.**

Mokyklą baigiau 2012 metais. Mokslai man visada sekėsi gana gerai, ypač mėgau matematiką, todėl 10-oje klasėje maniau, jog savo ateitį siesiu su tiksliais mokslais. Tačiau sužinojau, jog stojant (pirmoji mano mintis buvo finansų ir draudimo matematika) reikia informatikos, nusprendžiau atsisakyti šios minties ir rinktis ką nors kitą, kadangi įvairūs programavimai ir panašiai manęs netraukė. Tada pagalvojau, jog norėčiau stoti arba į mediciną/odontologiją/genetiką/veterinariją, nes tai mane nuo mažumės traukė, arba į ekonomiką/vadybą. Taip, tai du labai skirtingi dalykai, tačiau pasirinkau mokytis A lygius tuos dalykus, kad pavyktų įstoti tiek ten, tiek ten, t.y. matematika, lietuvių, anglų, biologija ir chemija. Kadangi pradėjau eiti į mokyklą tik suėjus 6 metams, todėl pagalvojau, jog kryptis ne savosios svajonės link (biomedicina), o pabandyti stoti ten, kur norėjo mano krikšto mama (garantuotas darbas bei geras atlyginimas). Laikiau dvyliktoje klasėje 4 valstybinius egzaminus, t.y. lietuvių, anglų, matematikos ir biologijos. Iš visų surinkau 85 balus. Buvau labai patenkinta, tik šiek tiek nusivyliau matematika, nes į atsakymų lapą teste ne taip sužymėjau ko ne pusę atsakymų. Todėl balas šiek tiek krito. Pildydama stojimą lapą į pirmąją vietą įrašiau vadybą ir verslo administravimą VU. Ten ir įstojau. Iš esmės tai studijuoti man patiko, buvo ganėtinai lengva, bet aš esu žmogus, mėgstantis iššūkius, todėl prieš pat Kalėdas nusprendžiau mesti ir kitais metais stoti kitur. 2013 metais perlaikiau biologijos egzaminą. Iki pat birželio pirmosios dienos dirbau dviejuose darbuose,

todėl ruoštis egzaminui turėjau mažiau nei 2 savaites. Perlaikiau ir gavau 84 balus. Nors ir vienu balu mažiau nei 2012 metais, tačiau vis viena labai džiaugiasi. 2013 metais įstojau į genetiką VU. Kol kas studijomis esu patenkinta, nors dar iki galo nesuprantu, ką veiksiu ateityje, tačiau man čia patinka. Nors ir buvo apniukusios mintys vėl mesti šias studijas, tačiau grupės draugai bei kiti draugai iš fakulteto paskatino mane čia likti. Todėl dabar galiu džiaugtis, jog pirmąją sesiją jau išlaikiau ir tikiuosi studijuoti čia dar kelis metus. – **Rūta, 19 metų.**

Lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą išlaikiau 81 balu, matematikos – 51 ir fiziką – 32. Stojamasis balas į Vilniaus universitetą buvo 16,32. Nuo dešimtos klasės buvau nusprendęs stoti į Vilniaus Gedimino technikos universitetą, bet gerai išlaikytas lietuvių kalbos ir literatūros egzaminas atvėrė man kitas duris. Neturėjau didelio noro studijuoti, tačiau pasirinkau energetikos fiziką, nes mane tai sudomino, mačiau perspektyvą ateityje. Jei ir būčiau neįstojęs, nebūčiau stipriai nusiminęs. Įstojau dėl diplomo, nes nenusprendžiau kokį diplomą noriu gauti VGTU. – **Justinas, 19 metų.**

Kur noriu stoti galutinai nusprendžiau 10-toje klasėje, kai reikėjo rinktis, kokius dalykus mokytis A ir B lygiais. Baigiau muzikos mokyklą ir tikrai žinojau, kad studijuosiu LMTA, ilgai ruošiausi stojamiesiems, tačiau gan aplaidžiai žiūrėjau į muzikologijos egzaminą, kuris buvo privalomas, tačiau sudarė tik 0,1 stojamojo balo. Sužinojus egzaminų datas nustėrau - grėsė trys egzaminai iš eilės. Man muzikologija kėlė daug streso, o istoriją mokiausi sistemingai, bet maniau, kad po tokio maratono tikrai bus šakės. Šakės ir buvo, nes muzikologijos egzaminą (žodžiu) man paskyrė beveik paskutinei - apie 6 val. vakare. (Patarimas: jei laikysite šį egzaminą, dieną prieš išsiaiškinkite, kada Jūsų laikas, nes ne meno mokyklų mokiniams jo nepraneša). Užbėgant įvykiams už akių, muzikologijos egzamino neišlaikiau, kaip ir buvo galima tikėtis. Jo nebuvimas man pakišo koją stojant į LMTA, nors ir puikiai išlaikiau stojamąjį egzaminą. Vėlesniais skaičiavimais išsiaiškinau, jog būtų užtekę ketverto ir būčiau studijavus savo svajonių specialybę. Šokiravo ir kitų egzaminų rezultatai. Mokykloje niekas nepaiškino egzaminų rezultatų formos. Mano atveju, tikėjausi, kad anglų kalboje turimas stiprus devintukas egzamine atitiks bent 80-90 procentų. Gavau viso labo - 51. Dar didesnis šokas buvo, kai po to, kai mano rašiniai dalyvaudavo įvairiuose konkursuose, o ir su gramatika problemų neturėjau gal nuo 6 klasės, iš egzamino gavau viso labo 27. Net ir pateikta apeliacija rezultatų nedavė. Ilgai laukiau istorijos egzamino rezultatų - sužinojusi ankstesnius rezultatus, laukiau su didele baime. Mano nuostabai – 86. Su tokiais egzaminų rezultatais, maniau praskresiu žemėn, nors stojamųjų balu tempiamas pirmu numeriu valstybės finansuojamos LMTA specialybės stojamasis balas buvo aukštas, ten nepakliuvau. Tarp 12 specialybių, kurias reikėjo įrašyti Lamos sistemoje mamos skatinama įrašiau VU istoriją vf. Po

pirmojo turo perkėliau šią specialybei antrą vietą ir štai, aš VU antro kurso istorijos studentė. Džiaugiasi išstojusi „, kad ir kur“ . Žinoma, po pusmečio entuziazmas nemylimai profesijai nuslūgo. Ruošiasi antrą kartą stojamiesiems LMTA, vėl gi, aukštesni stojamųjų rezultatai nenutiesė kelio . Tačiau trečiu etapu įstojau į VDU meno istoriją, pabūgusi Kauno – neišdrįsau, bet pakilo savivertė. Istorijos moralas tas, kad gyvenimas pats parodo, kuriuo keliu eiti, net jei atrodo, kad viskas byra iš rankų. Antrame kurse sutikau įdomių dėstytojų, sistema pasidarė aiški, temas referatams renkuosi artimas menui - taip prasiskaidrinu kartais kiek nuobodoką istorijos mokslą, modulių sistema labai dėkinga, galėjau mokytis estetikos, sociologijos, retorikos - dalykų, kurie man įdomūs ir svarbūs gyvenime. Esu dėkinga tam neišlaikytam muzikologijos egzaminui, nes čia aš turėjau sustiprėti ir pati susikurti, ką noriu mokytis. Juolab, kad, kiek žinau, „svajonių“ studijų programoje niekas iš laimės neverkia. Neįstojusi pati pajudėjau ir pasispyriau muzikinėje veikloje. Svarbu tik būti atviriems galimybėms. - [Agnetė, 20 metai.](#)

Egzaminų rezultatai: lietuvių 96 balai, matematika - 95, istorija - 90, anglų - 82. Buvau anglų antrakalbė ir tik vienuoliktoje klasėje perėjau į pirmąją kalbą, kad galėčiau laikyti egzaminą ir geriau jam pasiruošti. Visus metus gaudavau vien ketvertus arba penketus, tačiau būtent paskutiniai mėnesiai mokykloje ir sukaupė tuos geriausius štrichus, kurie itin padėjo egzamine. Planavau laikyti dar fiziką, kadangi ji man puikiai sekėsi, kadangi planavau stoti į branduolinę fiziką, bet galų gale persigalvojau, nes pamaniau, jog mano pašaukimas - žmonės. Paskutiniaisiais metais labai krimtausi, kad tikrai nežinau, ką studijuoti. Vis juokiausi, kad stosiu į kokią nesąmoningą lyderystę ir užaugusi būsiu lydere (kas tada skambėjo itin juokingai), o šiaip vis nukreipdavau klasės draugus tam tikra linkme, jie kalbėjosi su manim, patys neapsisprendami, ką studijuoti, tad stengiausi padėti.. ir taip atradau programą, apie kurią svajojau. Tiksliau, galvojau apie karjeros planavimą, konsultavimą, tačiau tokia programa nepatraukė. Galų gale suradau KTU Žmonių išteklių vadybą, kaip didžiausią turtą. Įstojau būdama vilnietė į Kauną. Buvo tikrai lengva, paprasta, viskas kaip ir nieko, tačiau per lengva, palikau Vilnių ir šeimą, ir vaikina, tad mane apėmė depresija. Maniau, kad neturėčiau aukoti mokslų dėl kitų interesų, bet vis dėl to naujo semestro pradžioje sumaniau mesti studijas. Deja, negalėjau, nes būtų reikėję susimokėti už mokslus. Pratepiau dar vieną semestrą. Ir stojau iš naujo. Norėjau į psichologiją, tačiau reikėjo biologijos egzamino įvertinimo, o aš niekada nemokėjau biologijos. Stojau ten, kur galėjau įstoti ir kur žinojau, kad bus pakankamai platu ir perspektyvu, kad užskaitys daug dalykų iš KTU, įstojau į vadybą ir verslo administravimą. Esu patenkinta. Galiu dirbti pagal specialybę, būti su šeima, artimaisiais, dalyvauju daugiau projektu, konkursu. Nesigailiu nei dėl vieno savo sprendimo. – [Lina, 20 metai.](#)

Mano liga prasidėjo 10 klasės pabaigoje, o dvyliktoje klasėje liga paūmėjo. Du paskutinius mėnesius praleidau ligoninėje, reabilitacijoje. Kai mane išleido namo buvo likusios dvi savaitės iki matematikos brandos egzamino. Dėl pirmojo – lietuvių kalbos ir literatūros – egzamino buvau susitvarkęs dokumentus, kad galėčiau eiti į pakartotinę sesiją. Deja, namuose būnant liga atsinaujino ir teko grįžti į ligoninę. Aplinkiniai bandė nuteikti, jog sveikata yra svarbiausia, o egzaminai bei studijos gali „palaukti“, tačiau ryžausi laikyti egzaminus, likus keturioms dienoms iki informacinių technologijų egzaminų vėl grįžau namo. Nepaisant nuskausminamųjų bei narkozės poveikio, egzaminą parašiau 91 procentams (buvau šiek tiek nusivylęs, nes siekiau 100, bet pritrūko 15 minučių). Vėliau 3 – 4 dienų intervalais vyko lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos egzaminai pakartotinėje sesijoje. Abiems egzaminams pasiruošti neturėjau labai daug laiko, dėl to juos laikiau eksromptu. Išlaikiau: lietuvių – 27 procentais, matematiką – 56. Gavęs visus rezultatus, buvau visai patenkintas, stojau be jokio jaudulio, nes stojamasis balas buvo 17,22 ir pavyko įstoti į pirmame rate antru numeriu pasirinktą studijų programą. – [Rokas, 20 metų](#).